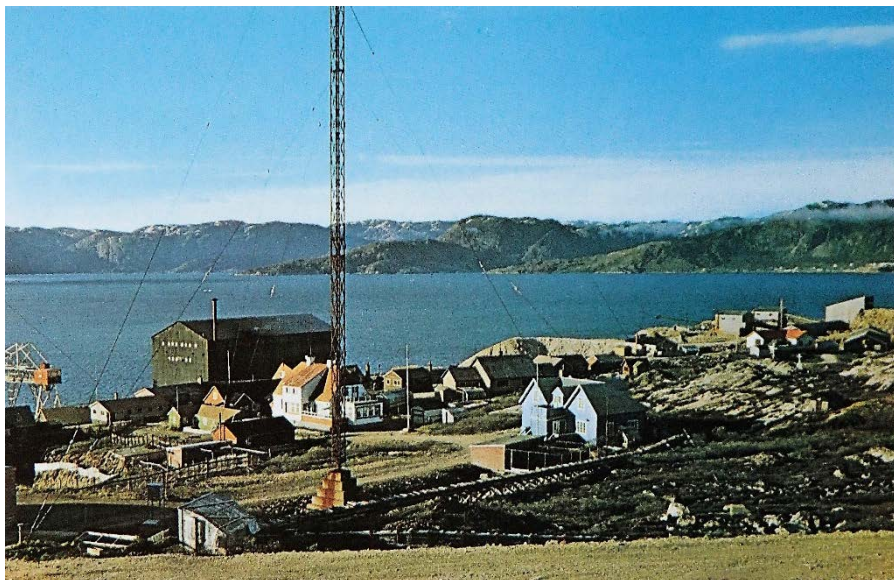

Nr. 2, juni 2017

Nu: Bogsalg i Arkivet

Foredrag i september: Dansk Vestindien

Artikel: Lille Peter fra Karlstrup

Din egen historie: Giv det videre

Beathe Spangkær Olsen: Mit arbejdsliv og tilflytter

August måned: "Fritid i Solrød"

Så er det tid til en ny bog, samt måske til erhvervelse af en lidt ældre.

Den produktive forfatter Jens Strunge Jensen har skrevet en ny lokalhistorisk bog med titlen *"Strandområdet i Solrød kommune"*, *Fra kridttid til S-bane*, som nu kan købes på Solrød kommunes Lokalarkiv i åbningstiden torsdage kl. 16-18. Pris 100 kr. / stk.

Han har i forvejen skrevet 4 andre lokalhistoriske bøger, nemlig *"Solrød kommunes 5 sogne"*, hver med årstallene 1900-1939, 1940-1955, 1956-1969 og 1970-1980 som ligeledes er til salg. Pris 100 kr. / stk.

Herudover sælges også bogen *"Her levede de, om folk i 5 sogne på Sjælland"* skrevet og redigeret af Bent Hartvig Petersen og Kurt Hartvig Petersen. Pris 60 kr. / stk.

Der er også enkelte bøger tilbage af *"Jersie skole -og skolens inspektører 1957-2015"* af Lis Egebjerg og Susanne Hostrup Larsen.

Samt af bogen *"Solrøds stabile skabere, Borgmestre i Solrød i 36 år"*, samlet og redigeret af Bo G. Olsson, Pris 50 kr. / stk.

og *"Huse, handel og håndværk, i Jersie år 1900"* af Knud Jørgensen og Hans Egebjerg, samt genoptryk af *"Havdrup-Solrød, træk af de to sognes historie"* af H. Birkegaard, O.P. Olsen og P. Petersen.

Så er der også årbøgerne fra 2013, 2014, 2015 og 2016. Pris 25 kr./stk.

For folk med lokalhistoriske tilbøjeligheder er her nok af stof og hvis man ikke lige har fødselsdag, kan man måske ønske sig en bog til ferien!

Billedforedrag

Indbydelse til billedforedrag om De vestindiske øer af forfatteren Kim Greiner, i Store sal, i Solrød Aktivitets- og Frivilligcenter, Solrød Center 85.

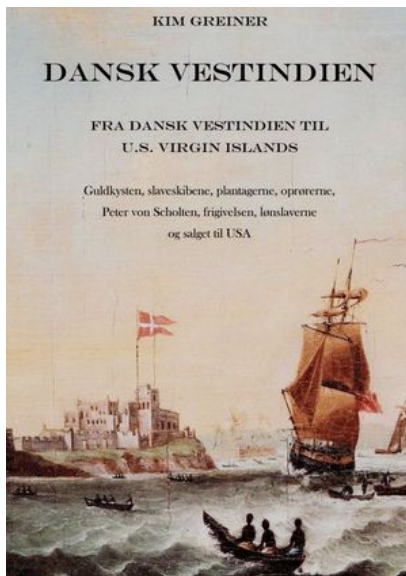
Tirsdag d. 5. september, kl. 19.00.

Dansk Vestindien

100 året for salget til USA.

Guldkysten, slaveskibene, plantagerne, oprørerne, Peter von Scholten, frigivelsen, lønslaverne og salget til USA.

I 2017 vil der være ekstra opmærksomhed på Danmarks gamle koloni Dansk Vestindien. Over 250 år var de små øer en del af kongeriget Danmark, men den 31. marts 1917 blev dannebrog halet ned, da øerne, inc. alle beboerne, var blevet solgt til USA for 25 millioner dollars. Det er et stykke spændende Danmarkshistorie, som alle danskere, unge som gamle, bør kende. Vi får hele historien rullet op og selvfølgelig også om, hvad der hændte de to sorte børn Victor og Alberta, der blev udstillet i Tivoli i et bur, da det forlød at de var kannibaler.

I

Selvom dette er et lokalhistorisk blad for Solrød kommune, kan det vel tillades at gå lidt udenfor kommunegrænserne. For Grønland og Danmark har i næsten umindelige tider været to tæt forbundne størrelser. Og det har gennem tiderne fået mange danskere, til at tage til Grønland for at arbejde. Det er hvad denne artikel handler om, som redaktøren har arvet fra den forrige, Kjeld Ejdorf.

God fornøjelse!

Lille Peter fra Karlstrup

Kryolithbruddet Ivigtout Grønland 1856 – 1889

Brudstykker af Handelsinspektørens og kryolitarbejderens beretninger

Af Sigurd Gudiksen

Inspektør Rink har, blandt mange andre beretninger om grønlandske emner, også skildret kryolitbruddet i Ivigtut, som han formodentlig har besøgt senest i slutningen af 1860'erne. Hans artikel om Ivigtut fremkom 1870 i tidsskriftet "For Ide og Virkelighed". Rink fortæller bl. a.:

I den såkaldte Arsut – Fjord under 61 grader N. B. i Grønland findes der en lille Koloni, som er den eneste i sin Slags og med rette kan kaldes en af den europæiske Kunstflids Yderposter, thi naar man betragter hele det øvrige nordligste Amerika, må man søge langt sydligere for at finde Steder, hvor europæerne have kunnet grunde en, om end kun midlertidig bosættelse på en benyttelse af Landjordens Frembringelser ved eget Arbejde.

- Naar man kommer fra Søen af, vil Landet deromkring ikke undlade at gjøre et smukt og højtideligt Indtryk, da det er 3 til 4000 Fod høit (1000 til 1200 meter), og Kløfterne mellem dets spidse, svagt tilsneede Tinder ere udfyldte med stadig Is, som dog i Frastand ogsaa tager sig ud som Sne. Allerede i 10 Miles Afstand dukke disse Toppe frem af den blaa Havflade og ligne svømmende Isfjelde, der dog snart forene sig til sammenhængende Land.

- Først i mindre end ½ Mils Afstand fra Land kan man skimte lidt Grønt i en og anden lille Fordybning mellem Klippebakkerne. Paa en saadan grøn Plet ligger Handelspladsen Arsut, men man maa da ogsaa være ganske nær for at kunne opdage den Bygning, hvori Handelsbestyreren boer og har sit Udsalg, og selve Grønlændernes Huse, der tage sig ud som smaa

Forhøininger af Jord, faaer man neppe engang Øie paa, førend man betræder Landet.”

Rink beskriver, hvorledes skibene lodes ind af grønlandske kajakmænd og beretter videre om Ivigtut: ”Snart bøier man da ogsaa om en Pynt og faaer Øie paa en Snes tjærede Træbygninger og Skibe til ankers foran dem. Dette er Kryolithbruddet Ivigtut. Navnet betyder nærmest: ”de Græsrigø”.

- Tidligere pleiede Grønlænderne fra gammel Tid af at staae i Telt her om Sommeren paa Fiskeri, men kun sjældent forvildede en Europæer sig hen til dette afsides Sted. Umiddelbart omkring Teltepladsen var Klippegrunden strax iøinefaldende ved forskellige særegne Mineralier, blandt hvilke en hvid, blød Stenart. Allerede i 60 Aar har den under Navn af Kryolith været bekendt som Prøvestykke for Mineraliesamlinger og betaltes i sin Tid i Smaastykker meget dyrt. Grønlænderne brugte den finstødt til at blande i deres Snustobak, hvorved den vel først er kommen omkring.”

Rink fortæller videre om, hvorledes det dansk - engelske mineselskab på stedet søgte at udnytte de metaller, der fandtes sammen med kryolitten. Denne var der ingen interesse for, da det var alt for bekosteligt at udvinde aluminium af den.

Og han fortsætter:” Der stod altsaa hovedsagelig kun tilbage at gjøre Kryolithen frugtbringende ved at forvandle den til Soda, Lerjord og Allun. Man havde herved den Fordel, at de to sidstnævnte Varer paa denne Maade erholdtes renere og derfor til Farverierne mere tjenlige, end de paa anden Maade tilvejebringes, men denne Forskjæl var ogsaa den eneste; da forøvrigt alle 3 Varesorter i forveien ad anden Vei frembragtes billigt og i store Masser, maa man saameget desmere beundre den Række Forsøg, ved

hvilke Thomsen (kemikeren Julius Thomsen) grundlagde deres Tilvirkning af Kryolith, hvorpaa der tilstodes ham Patent i 1853, ligesom der i 1856 meddeltes ham og G. Howitz Bevilling til at bryde Mineralet i Grønland, i hvilken Anledning saa det første Skib udsendtes samme Aar ved Grosserer Tietgen. Men Sagens praktiske Udførelse skyldes fornemmelig en anden dansk Mand, Grosserer Th. Weber, som oprettede den smukke Sodafabrik Øresund ved Kalkbrænderiet, efter hvis Mønster de senere oprettede Fabriker i Preussen, Hannover, Holland og Nordamerika ere indrettede, og af hvilken Udlændingene have lært den hele Fremgangsmaade. Weber ledede efter 1856 hele Foretagendet, besøgte selv Grønland og vovede hele sin Formue paa dets Fremme. Men ugunstige Omstændigheder medførte store Tab for ham, og efter forskellige Omskiftelser er Bevillingen til Kryolithens Afbenyttelse i Grønland siden 1865 overdragen til et nyoprettet: ”Kryolith-Mine og Handels-Selskab”, hvorhos Forarbejdelsen, saavidt vides, nu mest foregaaer i Amerika, hvor den mest begunstiges af Tolden. Siden 1857 har Kryolithbrydningen været bebyrdet med en Afgift til Staten, der har skiftet fra 12 til 20 Pct. af den fra Grønland udskibede Kryolith, og som senere er bleven forandret til en Pengeafgift. Mineralet maales efter Kubikfavne, som indeholde $39 \frac{1}{4}$ Tønde og veie 23,500 Pund. I de første Aar udbragtes den raae Kryolith herhjemme til en Auktionspris, der steg fra 5 Rdl. 38 Sk. Til 14 Rdl. 10 Sk. Pr. Tønde. Senere er den til Afgiftens Beregning engang for alle ansat til 600 Rdl. Pr. Kubikfavn. Følgende Tal vilde give en Oversigt over Seiladsen paa Grønland i Anledning af Kryolithen, Udførselens Beløb og Statens Indtægter af samme, hvorved bemærkes, at dens Udgifter, saavidt vides, næsten indskrænke sig til Lønning og fri Bolig for Kontrolløren.

Udført fra Ivigtout

Aar	Skibsladninger	Kubikfavne	Afgift til Staten
1856	1	9	1029
1857	1	21	517
1858	4	61	3991

1859	5	72	5119
1860	7	121	6915
1861	18	190	11916
1862	25	281	18750
1863	10	140	9333
1864	9	108	11580
1865	25	507	49671
1866	23	505	49605
1867	31	662	58188
1868	25	453	47971
1869	28	582	54688

Af disse Ladninger ere et Par forliste ved Afseilingen under Kysten af Grønland, ligesom da ogsaa omtrent 8 Skibe, som vare bestemte til Ivigtout, ere forliste, uden at naae dette”.

Ifølge Rinks beretning har der altså været 10 forlis i en periode på 13 år. Næsten et forlis årligt! Det var en alvorlig sag at give sig af med grønlandssejlad dengang.

Rink fortæller videre om kryolitbruddet: ”Hele Grundfladen, paa hvilken man ved Bortrydning er kommen til Kryolith, er kun 250 Alen lang og 50 Alen bred og ligger umiddelbart ved Strandbredden. Den ragede fra først af nogle faa Alen op over Havoverfladen; men efterhaanden ere saa store Kvantiteter bortgravne, at der nu vel kun arbeides i en Fordybning under Samme. Ved Dæmninger og Dampumper er det dog lykkedes over Forventning godt at holde vandet ude – Paa Bakkerne omkring denne Fordybning ligger 20 til 30 Bygninger til Beboelse, Arbeidsrum og Pakleilighed. 4 Dampmaskiner ere i Gang og smaa Sporveie anlagte. Ved Aaret 1866 holdtes der 43 Arbeidere om Vinteren og 91 om Sommeren. Fra samme Aar af har der ogsaa været ansat en Læge, og en amerikansk Agent er bosat der for Skibenes Skyld. Den danske Missionær ved Frederikshaab holder af og til Gudstjeneste for Mandskabet paa sine Embedsreiser. Om sommeren ligger der her som oftest 6 til 8 Skibe under ladning, og der hersker da et for Grønland sjældent Liv, og man træffer her Portugisere og Negere, ja engang saaes der endog en Kineser. Optøier og Mytteri have dog hidtil været sjældne, og det er lykkedes at forebygge skadelige Følger deraf. Kontrolløren har Politimyndighed og kan ved Uddeling af Skilte vælge sig Medhjælpere; men det vigtigste Baand som haves paa Arbeiderne, er, at de uden videre kunde sendes bort fra Landet, naar man er utilfreds med dem. Ordenen imellem dem har derfor i Betragtning af Omstændighederne endog

været mønsterværdig, ligesom og den Sygelighed, navnlig Skørbug, som herskede i nogle Vintre, senere har tabt sig”.

Såvidt Rink, Grønlands inspektør. Fra årene 1888 og 1889 har jeg fundet breve fra ”Niels Pedersen, no. 2923, Ivigtut, Grønland, adr. I.P. Suhr og Søn, Gammel Torv no. 22, Kjøbenhavn K” til forældrene, der var bosat i Karlslunde. Niels Pedersen, der var af en fattig fisker- og arbejdsmandsslægt, aftjente sin værnepligt i 1887 og søgte året efter til Grønland. Naturligt nok fortæller han i sit første brev om rejsen: ”Der var et ideligt Mylder den Dag vi blev mønstrede. Der var nogen, der var dygtig fulde, men det var jeg dog ikke. Skibet, jeg kom til at sejle med, hed ”Franklin”. Kaptajnen var en Mand der vilde have Orden om Bord. Men

han var heller ikke bange for at banke Søfolkene, naar de ikke gjorde deres ting. Jeg vil forbigaa alle Ting paa Rejsen herover. Hvorledes Kasserne kørte frem og tilbage i Lukafet, endda de var bundet fast. Rejsen gik ellers godt. Jeg var ikke videre søsyg. Jeg kastede kun op to Gange. Der var dem der kastede Blod op og var syge hele Rejsen. Jeg synes ellers godt om at sejle. Naar bare vi havde levet lidt bedre. Rugbrød fik vi ikke. Øl heller ikke. Sul og Kjød stjal Søfolkene fra os, men saa klagede vi til Kaptajnen. Det hjalp”.

I slutningen af brevet fortæller Niels Pedersen om en fælles bekendt fra Karlstrup, som havde en endnu farligere rejse:- ”Men Lille Peter fra Karlstrup, ham kender I jo nok, han gaar under

Navnet ”Peter Alber”, fordi han forliste med Skibet ”Alba”. Der var kun to Mand der blev reddet, og han var den ene. De blev kastet op paa Land, da Skibet løb imod Klippen. Der laa de en Nat. Saa kom nogle engelske Fiskere og hentede dem.

I begyndelsen arbejdede Niels Pedersen med at hakke is op i selve bruddet, og derefter blev han sat til at læsse kryolit på tipvognene. Men et halvt år senere kan han skrive hjem, at han har fået mere betroet arbejde: ”Jeg har lært at være Minør. Jeg har sprængt sammen med én som hedder Peter Thune. Han var en god Mester, han skulde nok lære mig at slaa med

Klaphammer og vise mig, hvordan en Mine skal sættes. De dybeste Miner borer vi med et Bor, der er ca. to Tommer i Skæret. Naar Minen bliver ladet, bliver den stampet med en Jernbolt, som er lavet dertil, men den er lidt upaalidelig at bruge, for der er meget Flindt i Kryolitten. Saa nu bliver Minen stampet med en Træstok, saa nu er der ingen Frygt for, at Minen skal sprænge under Ladningen”.

Niels Pedersen er, ligesom Rink, betaget af Ivigtuts og omgivelsernes storslåede natur: ”I Sommer var jeg oppe paa Indlandsisen. Der var to-tre Timers Roning. Vi saa ikke andet end Is, saa langt Øjet kan række. Der er Istoppe op til 100 Fods Højde og Revner paa samme Dybde. Jeg var til Fjelds saa højt oppe, at jeg saa Skyerne drive underneden som var det et Hav, jeg saa. Det var vel en fire Tusinde Fods Højde. Luften var kold og skarp. Der var et Vandfald, som styrtede ned fra Fjeldet i flere Hundrede Fods Højde. –Et Fjeld saa vi med det samme, som havde en Højde af fire Tusinde Fod, og som stod saa ret op, som var det muret. Det kaldes Fugle fjeld af den Grund, at der var hundredevis af Reder der.

En Dag var jeg ude paa Fjorden paa Jagt tillige med Formanden. Der fik jeg en Hvalfisk at se paa nær Afstand, for den kom op saa nær Baaden, at vi maatte tage et par dygtige Tag med Aarerne for at komme fri af den. Den blev forfulgt af en Sværdfisk, som er en af Hvalernes Fjender---Hvalfisk ser vi hver Dag; der kommer gerne en fire Stykker af dem, som følges ad. Sælhunde er omkring 50 i Flokken. De gaar forbi hver Dag om Efteraaret. Rundhagen fanges her med Kroge. Der skal store Kroge til.”

Den 12. maj 1889 skriver Niels Pedersen hjem efter den første vinter i Grønland: ”Vi har en Mængde Sne og Is. I de Aar Formanden har været her, har der ikke været saa meget Is i Bruddet som i Aar. Nu, da Skibene kom, var Søen helt tillagt med Is, saa de maatte gaa i Land paa Isen. Vi hentede deres Tøj til Land paa Slæder. De havde ligget ude i Strædet i Storis og kunde ikke komme ind. Dersom der ikke kommer megen Regn, bliver vi ikke færdige med al Isen i Bruddet før langt hen paa Sommeren. I Vinter har vi ikke bestilt andet end at kaste Sne, saa vi kunde komme ud af Husene. Ligesaa snart vi havde kastet Sneen op, saa røg det til igen. Vi maatte sætte Ryggen til Døren for at komme ud af Husene”.

Man lagde vægt paa, at Mandskabet fik frisk Proviant, jfr. Rinks bemærkninger om Skørbugen, og der blev givet fridage til Jagt: ”Vi har haft Jagtdag en Gang om Maaneden. Der har været meget Vildt i Vinter. I strengt Vejr er Ryperne kommet ned og har sat dem paa Husene. Det har truffet flere Gange i Vinter, at en Mand er kommet hjem med nogle og tyve Ryper”.

Niels Pedersen, der ikke var forvænt med store begivenheder hjemmefra, havde ogsaa noget at fortælle om vinterens højtider: ”Om Julen var vi forsamlet paa et af Husene, hvor der blev sunget og spillet og uddelt Sedler, hvorpaa der var Præmier. Til Nytaar havde vi Teater. Om Fastelavn havde vi Skiløben om Præmier”.

Som rimeligt er, har alle i Ivigtut tankerne ved den forestående besejling, og Niels Pedersen

fortæller mere herom:

”Vi har haft en

Snestorm, saa Isen er brækket noget op. Vi kan begynde at se det blaa Vand herinde ved Ivigtout. Men skibene kan ikke komme ind endnu, saa vi har savet en lang Strækning, hvor ”Fox” nu bryder Isen

op, for ellers vil det blive temmelig sent, før Skibene kan faa lastet. Før ”Fox” kom - og da Solen endnu ikke havde tøet noget paa Isen – blev den Maalt. Den havde en Tykkelse af tre Alen, saa den brækker ikke saa let--- Det begynder at blive helt livligt nu. Hvalerne og Sælhundene og Maagerne holder til ude i det aabne Vand, og vi har begyndt at fange Fisk”.

Men Grønland var et fjernt land i 1889, og det ukendte frygtes. Niels Pedersen måtte, som den gode søn han var, slutte med nogle opmuntrende bemærkninger. Hertil kommer, at han ogsaa vil trøste forældrene i anledning af et dødsfald i den nærmeste familie: ”I tror vel, at det er kedeligt at være herovre, men det er det ikke. Nu vi er vant til at leve gaar Tiden hurtigt. En Arbejdsmand kan ikke have det bedre, end han har det her. Det er let Arbejde, og man bliver altid tiltalt paa en god Maade. Sørg ikke for meget, kære Forældre og Søsken. Dersom Gud vil, kommer jeg hjem til Vinter. Det var ellers min Mening – dersom der ikke var sket noget, som kunde give Sorg og Bekymring – at blive et Aar til.

Lev vel!”

Må vi få din historie?

Landets arkiver opfordrer danskerne til at skrive deres egen historie til en fælles forståelse af Danmarks historie.

Alle er en del af Danmarks historie. Det behøver man ikke være borgmester, greve eller en del af modstandsbevægelsen under 2. verdenskrig for at være. Sådan lyder opfordringen fra Organisationen Danske Arkiver (ODA) og Sammenslutningen af Danske Arkiver (SLA) og Historier om Danmark er gået sammen om at indsamle danskernes historie.

Giv det videre

Initiativet hedder "Giv det videre" og er en landsdækkende erindringsindsamlingskampagne. Fra den 1. marts og året ud er det muligt for alle danskere at bidrage med erindringer, historier og oplevelser, der fortæller om deres liv i Danmark – og som til sammen kan skabe indsigt i, hvordan Danmarks historie har udfoldet og udviklet sig de seneste 100 år.

Alle kan deltage uagtet køn, alder og postnummer, og det er forventningen, at mange gør det.

Selve indsamlingen foregår på www.givdetvidere2017.dk, hvor man enten selv kan skrive sin historie eller melde sig til at blive indsamler af andres historier, hvis nogen på den ene eller anden måde ikke selv vil eller kan skrive den.

Man kan også skrive sin historie ud fra forskellige temaer som "mor" i anledning af mors dag eller "ferie" i forbindelse med sommerferien. Alle historier bliver ved årets udgang videregivet til det lokale arkiv, der sørger for at bevare dem for fremtiden.

Hvis der er spørgsmål til "Må vi få din historie" kan man rette henvendelse til Solrød kommunes Lokalarkiv, att. Kurt Hartvig Petersen.

Fritid i Solrød.

Kultur og Fritid inviterer til Fritid i Solrød, som bliver afholdt lørdag d. 26. august 2017 fra kl. 10 i Solrød Center.

Og Solrød lokalhistoriske Forening vil som vanligt deltage, både med plancher, bøger og blade, samt en lille snak.

Vi håber I har lyst til at komme og byder velkommen!

-0-

Mit arbejdsliv som pædagog og tilflytter i Solrød kommune i årene 1968 – 2014.

Jeg blev gift med murer Ole Jørgen Olsen i 1968. Han havde søgt og fået tildelt en grund på Skoleloddén i 1966. Dengang skulle man have bopæl eller arbejdspligt i Jersie, men da han har boet i Jersie – Kr. Skensved kommune siden 1951, fik han tilladelse til at købe grunden, pris 23.000,00 kr. Jeg var tilflytter og kom fra Strøby på Stevn og nyuddannet pædagog fra Skovtofte børneforsorgsseminarium i Virum.

Vi var selvbyggere og begyndte at støbe i foråret 1968 og med hjælp fra familie og venner stod huset færdigt til at flytte ind i, til august 1968. Som selvbygger og medlem af Jersie håndboldklub og Jersie gymnastikforening bliver man hurtigt en del af det lokale samfund og i vinteren 1969 – 70 havde jeg et pigehold i gymnastik på Jersie skole og året efter 2 pigehold med opvisning i Jersie forsamlingshus.

I 1971 hedder det Solrød kommune, her var der 3.037. husstande og 9.622 i indbyggerantal. I disse år begynder befolkningstilvæksten at blive ganske betydelig især i Strandområdet. Solrød kommune havde dengang 6 børnehaver. 2 i Havdrup, 1 på Hyldevej i Solrød og 3 nede ved Solrød strand og 1. marts 1971 skulle der åbnes en børnehave i Jersie Landsby i villaen Vangedehus med 20 børn. Her ringede den daværende Socialinspektør Arnold Petersen for at høre, om jeg havde lyst til at være med til at starte denne op. Jeg slog til med

samme, et drømmejob at få lov til at være en del af. Der var ansat 1 leder og vi var 2 som delte 1 pædagogstilling, samt 2 pædagogmedhjælperstillinger. Åbningstiden var fra kl. 6 om morgen til kl. 17, en dejlig lille velfungerende børnehave, hvor landsbyen og oplandet kunne få passet deres børn i landlige og hyggelige omgivelser. Især drengene fulgte med i årets gang, hvilke maskiner de forbipasserende traktorer havde bagpå og hvad traktormærke og hvem der sad bag rattet. En børnehave med rummelighed og nærvær, det var ikke noget vi brugte tid på at snakke om, det var der bare. Jeg blev gravid og stoppede 1. oktober 1971, dengang var barselsorloven kun 14 uger efter fødslen, så jeg blev hjemmegående et lille års tid.

På Solrød kommunes budgetmøde, i efteråret 2006, besluttede byrådet at lukke Vangedehus børnehave pr. 1. april 2007. I 36 år fik denne lille børnehave lov til at eksistere og mange af byens børn, som nu er voksne, husker denne tid som en god oplevelse i dag.

I 1972 stod Solrød kommunes første vuggestue færdig. Vuggestuen Elmebo som ligger nede i Elmelyparken 8a, en institution med plads til 30 børn i alderen 0 – 3 år. Der var ansat 1 leder hertil, 3½ pædagogstillinger, samt 4 pædagogmedhjælpere og en køkkenassistent, med åbningstid fra kl. 6 morgen til kl. 17, fra mandag til og med fredag. Her var jeg så heldig at få halvtidsstillingen på 20 timer om ugen, dengang var arbejdsugen på 40 timer, men nu havde jeg også fået en lille Renault 4 cv, så jeg kunne hente og bringe vores børn og komme til og fra arbejdet. Vuggestuen var opdelt med 3 stuer, 1 spædstue til 8 børn, 1 kravlestue til 10 børn, 1 legestue til 12 børn.

Vi fik hurtigt en hverdag til at fungere, men der manglede hænder til spisetiderne. Dengang havde vi flaskebørn, vi fik tildelt 10 timer om ugen, dengang var socialudvalget meget forstående overfor hvor vigtig alderen 0-3 var. I vuggestuen var børnene på fuld kost i den tid de var på institutionen. Her gik vi ind for sund kost, mad lavet af råvarer, ingen slik og kager heller ikke til børnenes fødselsdage. Her kunne det ske, at en uheldig forælder kom med nogle af disse forbudte sager, så måtte vi være dem der sagde: Vi har den aftale, her i huset, sammen med jer forældre, ingen slik og søde sager. I alle samtaler med forældre har vi altid satset på, at sælge vores budskab på en ordentlig måde, da vi helst skulle samarbejde forældre og pædagoger imellem, så forældrene trygt kunne aflevere deres barn og alle børn kunne komme igennem vuggestuelivet på den bedste harmoniske måde. Legepladsen blev også brugt flittigt, alle børn var ude i den friske luft hver dag, sunde børn er glade børn og dem har vi heldigvis haft rigtig mange af i vores vuggestue.

I 2004 havde vi ingen aldersopdeling på stuerne mere, da barselsorloven er forlænget til 1 år, en lov som både forældre og børn nyder godt af.

Der har også været sparetider samt nye arbejdsopgaver i Solrød kommune igennem alle årene, såsom årsplan, nye visioner for vores arbejdsplads, handlingsplaner som vi altid har haft, men de har aldrig været nedskrevet, nu skal det også kunne dokumenteres. Alle disse nye udfordringer har vi som personale tacklet, da vi har været en fast stab af medarbejdere, som har arbejdet godt sammen igennem mange år og kender hinandens stærke og svage sider. Så kan man klare både opture og nedture og det som nu byder sig igennem et langt arbejdsliv. Lederen samt 10 af os medarbejdere har haft 25 års jubilæum og i dag hvor vi alle er gået på pension, ses vi 2-3 gange årligt til kulturelt eller hyggeligt samvær. Jeg stoppede mit arbejdsliv i 2006 nede i Vuggestuen Elmebo, hvor jeg gik på efterløn. Jeg har haft 35 gode arbejdsår i Solrød kommune og håber, at jeg har været med til at give mange små Solrødborgere en god start på livet. Vuggestuen Elmebo måtte lukke og slukke 1. april 2013, selvom den lå godt placeret med 10 min. gang til S toget samt hurtig tilgang til motorvejen.

Her i år 2014 skal vi borgere klare os selv digitalt. Jeg kan næppe tro det giver nærvær kommune og borger imellem, men det er ikke kun i Solrød kommune der sker store forandringer, vi er blot en del i den globale tidsalder. Og jeg bor stadig på Skoleloddén, nu som pensionist, nyder at være en del af det lille nære samfund i Jersie landsby. Blot tør jeg ikke tænke på den dag vi ikke kan klare os selv, så bor vi lidt langt fra indkøbscenteret ved Solrød Strand. Brugsen i Jersie, som senere blev til Købmandsbutik, måtte dreje nøglen om i 1997, og Jersie skole må vi desværre også sige farvel til, da den bliver nedlagt her til sommer. Tilbage i Jersie Landsby er der nu kun Kirken, som står trofast og urokkelig midt i landsbyen, samt forsamlingshuset og ikke mindst Jersie Landsbylaug som gør et stort stykke arbejde, ved at samle landsbyens borgere til fastelavn, Sankt Hans og juletræstænding samt en stor sommerfest, hvor alle kan komme med deres picnickurv og deltage, børn som voksne, her er altid stor tilslutning til disse arrangementer.

Det er mit tidsbillede fra årene 1968 – 2014.

Med venlig hilsen Beathe Spangkær Olsen.

Som det fremgår af ovenstående er historien skrevet for et par år siden, men det gør ikke noget, for historien er stadig vældig interessant og et stykke Solrød historie.

Et lille referat fra Generalforsamlingen

Kurt Hartvig Petersen blev valgt som dirigent og konstaterede at generalforsamlingen var lovligt indvarslet.

Formanden aflagde beretning der blev godkendt uden bemærkninger.

Kasserer Lis Hansen fremlagde regnskab 2016, og budget 2017 som blev vedtaget med samme kontingent som året før, 125 kr. / 150 kr.

Valg af bestyrelsesmedlemmer: Else Haugaard Hansen og Jørgen Christiansen.

Bo Olsson træder ud og ny i bestyrelsen er Ole Jørgensen.

Valg af suppleanter: Iwan Jensen genvalgt, Lise Lotte Plambeck og Tonny Lauridsen valgt.

Valg af revisorer: Kjeld Ejdorf og Kurt Hartvig Petersen blev genvalgt og Iwan Madsen blev valgt som revisorsuppleant.

Formand Jørgen Christiansen takkede Lis Hansen for hendes utrættelige arbejde som kasserer i over 25 år og overrakte hende som tak et gavekort.

Kort pause.

Derefter et foredrag om Mosede Fort af Formidlingsinspektør Louise Kofod Ahmt.

Et rigtigt godt og vel orienterende foredrag omhandlende næsten hele verden før og under 1. verdenskrig.

Og til sidst gik vi til det store ostebord med vin og afsluttede en rigtig god aften for de mange fremmødte.

Solrød Lokalhistoriske Forening

c/o Jørgen Christiansen
Østre Grænsevej 20
2680 Solrød Strand

Solrød Lokalhistoriske Forenings hjemmeside: www.solofo.dk

Formand	Jørgen Christiansen	20 28 78 11
Næstformand	Vakant	
Sekretær	Else Haugaard-Hansen	56 16 84 11
Kasserer	Lis Hansen	56 16 93 77
Best. Medlem	Kirsten Kurland	21 42 36 53

Arkæologiske gruppe (Kontakt til Museum Sydøstdanmark)	Kjeld Ejdorf	40 76 22 04
---	--------------	-------------

Årskontingent: 125 kr. for enkeltpersoner
150 for husstand, forening eller organisation

*Betaling af kontingent med girokort +01 509-9978
ved netbank, eller kontakt foreningens kasserer:
Lis Hansen, telf. 56 16 93 77*

E-Mail adresser fra medlemmerne til bestyrelsen

Foreningen udgiver hvert år 4 blade, hvor vi bringer forskellige oplysninger.
Hvis der er ekstra besked mellem to blade, så ville det være dejligt med jeres e-mail adresse, så vi fremover kan bruge den, når det er nødvendigt.
Send venligst jeres adresse til: Jørgen Christiansen: joergenc@gmail.com

Solrød kommunes Lokalarkivs hjemmeside: www.solrødarkiv.dk

Solrød Lokalhistoriske Arkiv

56 18 19 55

Solrød Aktivitets- og Frivilligcenter, Solrød Center 85,
2680 Solrød Strand. Åbningstid foreløbig torsdag kl. 16-18

Redaktion Bo Olsson
Eftertryk tilladt forudsat tydelig kildeangivelse
Tryk af medlemsblad: Grafisk Rådgivning APS
Antal tryk: 300, ISSN: 1397 – 6397